

Schoolondersteuningsprofiel

2021-2025

Amsterdam

Mei 2021

Carolien Verbeek

Freya Wentink

Spinoza Lyceum

Dalton Scholengemeenschap
voor gymnasium, atheneum,
havo en mavo

Peter van Anrooystraat 8
1076 BH Amsterdam
020 - 5 777 444

info@spinozalyceum.nl
www.spinozalyceum.nl

De kunst
van het leren

Inhoudsopgave

Inleiding	3
De school in het samenwerkingsverband	4
Overzicht van de ondersteuning	5
De kracht van de school	5
Overzicht van het ondersteuningsaanbod van de school	5
Intakeprocedure voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte	11
Procedure onder-instroom	11
Procedure zij-instroom	11
Leerwegondersteuning	11
Organisatie van de ondersteuning	12
Eerstelijns ondersteuning	12
Betrokken medewerkers	12
Handelingsgericht werken en groepsplannen	14
Intern overleg	14
Contact met ouders	14
Leerlingvolgsysteem	15
Preventieve aanpak van schoolverzuim	15
Tweede en derdelijns ondersteuning	15
Doorgeleiding van eerste naar tweede en derde lijn	15
Opstelling van ontwikkelingsperspectief plannen	16
Betrokken medewerkers	16
Intern overleg	17
Contact met ouders	18
Inzet van expertise in en buiten school	18

1. Inleiding

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel 2021-2025. Het profiel geeft een beschrijving van de organisatie, de ondersteuning binnen de school, de medewerkers die daarbij betrokken zijn en de wijze waarop intake en doorgeleiding van alle leerlingen plaatsvindt. Het profiel vormt hiermee een handvat voor alle medewerkers in de school. Dit schoolondersteuningsprofiel is vastgesteld na inspraak van de deelraad op 1 juni 2021.

Hartelijke groet,

Mede namens de schoolleiding,

Carolien Verbeek
Freya Wentink
zorgcoördinatoren

2. De school in het samenwerkingsverband

Het ondersteuningsaanbod op het Spinoza Lyceum heeft twee doelen: passend onderwijs goed integreren en kansenongelijkheid verminderen. De ondersteuning sluit aan bij de Daltonvisie van de school. De school heeft als doelstelling dat elke leerling die geplaatst is met een diploma dat bij hem of haar past de school dient te verlaten. De school wil de leerlingen zelf zo goed mogelijk begeleiden om te voorkomen dat zij elders hulp moeten zoeken of zelfs af- of uitstromen.

Wij volgen hierin de aanbevelingen van het meerjarenbeleidsplan van het Samenwerkingsverband (SWV) Amsterdam (Ruijter, de, 2019) en richten ons in het bijzonder op de inzet van maatwerk. Maar de school doet dit niet alleen. Binnen het SWV wordt met andere VO en VSO scholen actief gezocht naar een oplossing als passend onderwijs binnen het Spinoza Lyceum toch niet lukt. Of als andere scholen deze zelfde vraag hebben. Daarnaast heeft het Spinoza Lyceum gebruik gemaakt van de innovatiegelden die beschikbaar zijn gesteld via het SWV. Hiermee zijn de afgelopen tijd diverse nieuwe voorzieningen binnen de school gerealiseerd.

Tenslotte maakt het Spinoza Lyceum veelvuldig gebruik van de kennisdeling georganiseerd door het SWV. Er is regelmatig overleg op verschillende niveaus zoals het directeurenoverleg, het zorgcoördinatoren overleg, kenniskringen, en er is op regelmatige basis overleg met een onderwijsconsulent. Tevens is er door de initiatieven van het SWV overleg met andere VO en VSO scholen.

Mede doordat het SWV de scholen stimuleert in de ontwikkeling van passend onderwijs is de ondersteuning op het Spinoza Lyceum georganiseerd zoals het nu is. Hieronder wordt uitgelegd hoe de ondersteuning op het Spinoza Lyceum is georganiseerd.

3. Overzicht van de ondersteuning

3.1. De kracht van de school

Het Spinoza Lyceum is een dalton school voor mavo, havo, vwo en gymnasium.

Uitgangspunt in het daltononderwijs is dat docenten zoveel mogelijk binnen de reguliere lessen aandacht besteden aan de individuele leerbehoeften van leerlingen. Leerlingen werken met Dalton Studiewijzers en Dalton Planners. Deze instrumenten ondersteunen het leren plannen en het zelfstandig werken. De leerlingen hebben dagelijks een of twee daltonuren waarin ze zelf keuzes kunnen maken ten aanzien van de begeleiding die ze nodig hebben. De mentoren ondersteunen de leerlingen bij het indelen van de Daltontijd. De mentor heeft een centrale rol bij de leerlingbegeleiding. De ondersteunende rol van de vakdocenten is gekoppeld aan het vakgebied. Ter ondersteuning van het mentoraat in de brugklassen fungeren ouderejaars leerlingen als zogenaamde 'minimentoren'.

De twee decanen zijn toegerust om leerlingen te ondersteunen bij het maken van schoolloopbaankeuzes. De decanen werken nauw samen met de mentoren. Naast mentoraat en decanaat bieden we extra begeleidingsmogelijkheden voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Begeleiding van leerlingen met dyslexie, dyscalculie, faalangst of sociaal-emotionele problematiek wordt op maat ingericht. Er wordt dan gebruik gemaakt van dyscalculie begeleiding, zorgcoördinatoren en externe hulpverlening, jeugdarts, ouder-kind adviseur en leerplicht.

Het Spinoza Lyceum heeft binnen de school een huiswerkklas en trajectvoorziening (de Plusklas) opgezet. Leerlingen die thuis onvoldoende toekomen aan hun schoolwerk kunnen door de mentor naar de huiswerkklas worden verwezen. Leerlingen stellen in overleg met de huiswerkklascoach een plan op en kunnen na schooltijd gebruik maken van de huiswerkklas. Leerlingen voor wie het niet mogelijk is om alle lessen in hun groep te volgen, kunnen gebruik maken van de plusklas. De plusklas is 5 dagen per week toegankelijk voor leerlingen die daar behoefte aan hebben. Begeleiding in de plusklas wordt door de zorgcoördinator in overleg met mentor, ouders en leerling bepaald.

3.2. Overzicht van het ondersteuningsaanbod van de school

Ondersteuning bij taal- en rekenen	Hoe werkt de school hieraan?
Taal	Leerlingen krijgen in de brugklas en in de voorexamenklas een taaltoets op het gebied van spelling, woordenschat en tekstbegrip. Leerlingen die onvoldoende scoren op een van deze gebieden krijgen extra begeleiding.
Dyslexie	Voor de ondersteuning van leerlingen met dyslexie heeft de school een protocol opgesteld. Dyslexiebegeleiding bestaat uit

	compenserende faciliteiten en ondersteunende technologie. In overleg met de leerling, de ouders, mentor en zorgcoördinator wordt besproken wat de leerling nodig heeft om de problemen te verminderen en de zelfredzaamheid te bevorderen. Leidraad bij de dyslexiebegeleiding vormen de adviezen uit de dyslexieverklaring. De zorgcoördinator stelt begeleidingsplannen op voor alle docenten.
Rekenen	De leerlijn rekenen is geïntegreerd in het vak wiskunde. Leerlingen zonder het vak wiskunde krijgen rekenlessen.
Dyscalculie	De school biedt leerlingen met dyscalculie de gelegenheid om hiermee zo goed mogelijk om te leren gaan, zodat met de geboden hulp en extra faciliteiten de studieerlijn zo goed mogelijk kan worden doorlopen. De begeleiding van dyscalculie-leerlingen vindt plaats geïntegreerd in de dagelijkse lespraktijk. Het schoolbeleid voor dyscalculie geldt alleen voor leerlingen die in het bezit zijn van een officiële dyscalculieverklaring. Voor deze leerlingen geldt in ieder geval dat zij extra tijd krijgen bij toetsen waar rekenen een belangrijk onderdeel van is.

Ondersteuning bij intelligentie	Hoe werkt de school hieraan?
Meer- en hoogbegaafdheid	Geen specifiek aanbod
Disharmonische intelligentie	Indien een leerling een disharmonisch profiel heeft zal er samen met leerling, ouders en de school afspraken gemaakt in een OPP (ontwikkelperspectiefplan) gemaakt worden over hoe deze ondersteuning geboden kan worden. Ook de begeleider passend onderwijs kan hierin een belangrijke rol spelen. Vervolgens worden alle docenten van de leerling via de mentor geïnformeerd over de gemaakte afspraken en krijgen zij instructies hoe met de leerling omgegaan moet worden.

Ondersteuning bij motivatie en leren	Hoe werkt de school hieraan?
Motivatie en concentratie	Alle docenten en mentoren zijn erop gericht om de leerlingen een goede ondersteuning te bieden bij het leren. Als leerlingen problemen hebben met betrekking tot de motivatie en/of de concentratie dan wordt na overleg met de mentor, ouders en de leerling een handelingsplan opgesteld om de motivatie en/of de concentratie te verbeteren. Indien noodzakelijk kan de leerling worden aangemeld bij de zorgcoördinator om uit te zoeken of er verdere hulp nodig is zoals bijvoorbeeld de plusklas.

<p>Studievaardigheden: plannen en organiseren, taakgericht werken</p>	<p>Alle leerlingen krijgen in de brugklas van de mentoren lessen in studievaardigheden. Alle mentoren coachen de leerlingen bij het plannen en organiseren van hun schoolwerk. Voor alle leerlingen is de reguliere huiswerkklass beschikbaar 2 middagen per week onder begeleiding van oud-leerlingen. Deze huiswerkklass is facultatief en incidenteel. Daarnaast is er een andere huiswerkklass voor leerlingen die aangemeld zijn via de zorgcoördinator. Deze huiswerkklass biedt de leerlingen die dit nodig hebben structurele begeleiding van een daartoe opgeleide coach. De deelname aan deze huiswerkklass wordt gemonitord en leerlingen worden uitgenodigd voor een gesprek wanneer deelname te vrijblijvend is. Ook kunnen leerlingen kunnen bij de begeleider passend onderwijs extra ondersteuning krijgen in studievaardigheden.</p>
---	---

Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren	Hoe werkt de school hieraan?
<p>Sociale vaardigheden</p>	<p>Binnen het schoolsysteem is er veel aandacht voor het aanleren van sociale vaardigheden. De mentor zal leerlingen waar nodig coachen op het gebied van sociale vaardigheden en in de projectweken wordt hier expliciet aandacht aangegeven. Het is ook mogelijk dat de mentor en of zorgcoördinator ouders adviseert contact op te nemen met OKT (ouder en kindteam).</p>
<p>Angst en stemming (incl. faalangst)</p>	<p>Voor de leerlingen die dat nodig hebben is er een aanbod met betrekking tot faalangstreductietraining en mindfulness. Voor de examenleerlingen is er een speciale examentraining gericht op het goed omgaan met examenstress.</p> <p>Als de mentor teruggetrokken of angstig gedrag signaleert bij een leerling gaat hij in eerste instantie zelf in gesprek met de leerling. Als de problematiek de begeleidingsvaardigheden van de mentor overstijgt, meldt de mentor de leerlingen aan bij de zorgcoördinator. In overleg met zorgcoördinator, mentor, ouders en leerling kan een advies volgen voor extra ondersteuning zoals de plusklas. Een andere mogelijkheid is dat mentor en zorgcoördinator ouders adviseren om contact op te nemen met de Ouder Kind Adviseur.</p>
<p>Omgaan met grenzen</p>	<p>Indien een leerlingen in de les moeite heeft met het accepteren van grenzen wordt de leerling aangesproken door de mentor of vakdocent. In dit gesprek wordt benoemd wat het gewenste gedrag is en hoe de leerling geacht wordt hieraan te houden. Deze afspraken worden na een bepaalde tijd geëvalueerd. Indien geen verbetering is opgetreden worden ouders en zorgcoördinator en afdelingsleider erbij betrokken en zullen er</p>

	opnieuw afspraken worden gemaakt in een OPP. Bij onvoldoende verbetering zal worden bepaald of externe partijen nodig zijn om deze leerling beter te begeleiden.
Middelengebruik en verslaving	De school verzorgt in de onderbouw een preventief programma voor alle leerlingen over verslaving (m.n. drugs, alcohol en games) en omgaan met groepsdruk/sociale weerbaarheid. Het doel van dit programma is leerlingen bewust te maken van de signalen en gevaren van verslaving. Bij daadwerkelijke verslavingsproblematiek van een leerling verwijzen wij voor behandeling naar externe gespecialiseerde hulpverlening.

Ondersteuning bij fysieke en zintuiglijke beperkingen	Hoe werkt de school hieraan?
Slechtziendheid, slechthorendheid, motorische beperkingen/ beperkte mobiliteit, beperkte belastbaarheid, chronisch ziek	Het Spinoza Lyceum beschikt over een lift voor leerlingen die een beperkte mobiliteit hebben. Chronisch zieke leerlingen kunnen begeleid worden mits zij zelf hun medicatie verzorgen. Het Spinoza Lyceum heeft geen speciale faciliteiten voor slechtziende en slechthorende leerlingen. Leerlingen met fysieke en zintuiglijke beperkingen zijn zeer welkom bij ons mits ze zelfredzaam zijn en kunnen communiceren.

Ondersteuning thuis en vrije tijd	Hoe werkt de school hieraan?
Ondersteuning thuis/vrije tijd	Afhankelijk van de specifieke thuisproblematiek wordt er door de zorgcoördinator in samenwerking met ouders, leerling en mentor een plan opgesteld om de juiste strategie te bepalen voor de leerling. In veel gevallen van thuisproblematiek wordt overleg gevoerd met andere instanties om een zo goed mogelijk beeld te krijgen en gerichte hulp te bieden.

Overige ondersteuning	Hoe werkt de school hieraan?
	Voor alle leerlingen is er een reguliere huiswerkklas beschikbaar een aantal middagen per week onder begeleiding van oud-leerlingen. Deze huiswerkklas is facultatief en incidenteel. Daarnaast is er een andere huiswerkklas voor leerlingen die aangemeld zijn via de mentor. Dit is specifiek bedoeld voor leerlingen die thuis onvoldoende toekomen aan hun schoolwerk kunnen. Leerlingen stellen in overleg met de huiswerkklascoach een plan op en kunnen na schooltijd gebruik maken van de

huiswerkklas. De huiswerkklas is een aantal middagen beschikbaar voor de leerlingen die dat nodig hebben, Deze huiswerkklas biedt de leerlingen die dit nodig hebben structurele begeleiding van een daartoe opgeleide coach. De deelname aan deze huiswerkklas wordt gemonitord en leerlingen worden uitgenodigd voor een gesprek wanneer deelname te vrijblijvend is.

Tot slot kunnen een select aantal leerlingen gebruik maken van de Plusklas. Dit is een speciaal ingerichte onderwijsruimte die vijf dagen in de week beschikbaar is tijdens schooltijd. Het deelnemen aan de plusklas gaat in overleg met de leerling, mentor, ouders en zorgcoördinator en is op vrijwillige basis. Wij vinden het vrijwillige karakter erg belangrijk omdat hierdoor de klas als motiverend wordt gezien in plaats van als een verplicht karakter voor de leerling. De klas kan gebruikt worden als checkin/checkout plek, om tot rust te komen, bezig te zijn met schoolwerk in een rustige omgeving of gesprekken te hebben met hulpverlening. Leerlingen die aanmerking komen voor de Plusklas zijn leerlingen :

- die (tijdelijk) minder belastbaar zijn vanwege mentale of fysieke problemen
- met gedragsproblematiek, autoriteits- en motivatieproblemen.
- met leer- en onderwijsproblemen
- die snel overprikkeld raken
- bij wie de thuissituatie significant invloed heeft op de schoolprestaties
- met socio-emotionele problematiek.

De voorziening worden begeleid door 2 speciaal hiervoor aangenomen coaches. Daarnaast hebben we onze Begeleider Passend Onderwijs (BPO) uitbreiding gegeven voor de inhoudelijk pedagogische aspecten. Alles is erop gericht een prettige omgeving te creëren zodat leerlingen graag komen en effectief bezig gaan met hun schoolwerk. Een voorbeeld is dat we thee en een koekje aanbieden.

Omdat er maar plek is voor een beperkt aantal leerlingen die we veel aandacht willen geven is de aanmelding gereguleerd via een procedure die loopt via de zorgcoördinator. We vinden het belangrijk om het maatwerk zo goed mogelijk voor te bereiden. Na een gesprek met ouders, leerling, mentor en zorgcoördinator en het opstellen van een ontwikkel perspectief plan (OPP) worden leerling en mentor uitgenodigd door de Plusklas coach

en BPO. Daar worden doelen gesteld en uren afgesproken wanneer de leerling in de plusklas aanwezig is. Hiermee maken we een selectie van de leerlingen die het meeste baat hebben.

De openingstijden van de plusklas lopen parallel aan de normale roosters. Deze keuze hebben we gemaakt om het maatwerk in te passen aan het schoolrooster van de leerling. Uitgangspunt is dat de leerling zijn lessen zoveel als mogelijk volgt in een reguliere setting. Door het schoolrooster te koppelen aan de tijden van de Plusklas is het voor de leerling eenvoudig om afwisselend reguliere lessen en Plusklas uren te volgen. Het doel is om uiteindelijk de leerling weer volledig te laten meedraaien in de klas. Daarom kiezen we ervoor dat een leerling niet hele lesdagen in de plusklas aanwezig is.

Een andere reden dat we leerlingen slechts enkele uren in de Plusklas doorbrengen, is het ontbreken van vakinhoudelijke ondersteuning. Ook dit is een bewuste keuze omdat wij vinden dat leerlingen zoveel mogelijk moeten deelnemen in hun eigen klas. De vakinhoudelijke uren die ze doorbrengen in de Plusklas worden gecompenseerd via de Daltonuren. Ook het tegenwoordige hybride-onderwijs maakt het makkelijk om een deel van de vakinhoudelijke uitleg vanuit de Plusklas bij te wonen.

Wij zijn van mening dat de Plusklas vooral succes heeft omdat de studiedruk bij de leerlingen wordt verminderd waardoor ze naar school blijven komen. Hierbij kun je denken aan het maken van een toets in een rustige omgeving, prikkelarme omgeving creëren als het teveel is voor de leerling in de klas, faciliteren van een aangepast lesprogramma en soms even op adem komen met een kopje thee.

De dagelijkse werkzaamheden van de coach zijn het stimuleren en motiveren van leerlingen om bezig te zijn met het schoolwerk, het helpen om een planning van de dag/uur te maken, het volgen en bespreken van behaalde cijfers en aanwezigheid en het opvangen van de leerling bij bepaalde toetsen. Daarnaast biedt de coach de mogelijkheid voor een dagstart en checkout. Maar bovenal biedt de coach de mogelijkheid om even tot rust te komen.

De BPO-er ondersteunt de coach met haar expertise indien nodig. Daarnaast neemt de BPO regelmatig leerlingen apart om bepaalde vaardigheden te trainen (faalangst, oppositioneel gedrag, sova training).

	<p>We zien dat leerlingen waarmee het beter gaat na een bepaalde periode volledig terug gaan naar de reguliere lessen. We evalueren dat elke 6 weken met behulp van het OPP maar dat kan soms ook sneller.</p> <p>De recente ontwikkeling met betrekking tot corona laten zien dat het aantal leerlingen met sociaal-emotionele problematiek snel toeneemt. Een deel van deze leerlingen wordt opgevangen in de plusklas en krijgt zorg op maat. Voor de een betekent dit dat bijvoorbeeld enkele gesprekken met de jongerencoach voldoende zijn om het reguliere schoolwerk weer op te pakken, voor de ander is een wat langer traject noodzakelijk.</p> <p>Een deel van de NPO-gelden, die het ministerie ter beschikking stelt aan scholen om onder meer leerlingen met sociaal-emotionele problematiek te ondersteunen, wordt door de school besteed om zowel formatief maar ook kwalitatief de plusklas uit te bereiden.</p> <p>Binnen het samenwerkingsverband is een pilot gestart om leerlingen vanuit het VSO naar het reguliere onderwijs toe te leiden. Aangezien deze leerlingen niet in een keer in een reguliere onderwijssetting geplaatst kunnen worden, dient de plusklas als tussenvoorziening. De plusklas is voor deze leerlingen een veilige thuishaven van waaruit stapsgewijs de route naar het reguliere onderwijs gevonden kan worden.</p>
--	---

4. Intakeprocedure voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte

4.1.Procedure onder-instroom

Bij de aanmelding volgen we de richtlijnen van de Kernprocedure. De afdelingsleider verzorgt in samenwerking met de brugklasmentoren en de zorgcoördinatoren de aanmeldingsprocedure. De schooladviezen en de CITO-gegevens of andere testresultaten worden opgevraagd en gebruikt in de analyse. De basisscholen dragen zorg voor volledige informatie inclusief vermelding van noodzakelijke aanvullende begeleiding en zorgindicatie. De brugklasmentoren screenen de dossiers en in sommige gevallen wordt contact opgenomen met de afleverende basisschool en de ouders en wordt de zorgcoördinator geïnformeerd. Aan het einde van het schooljaar neemt het Spinoza Lyceum deel aan de warme overdracht bijeenkomsten waarbij de basisschooldocenten de brugklasmentoren informeren over specifieke leerlingen.

4.2.Procedure zij-instroom

De zij-instromers worden op een wachtlijst geplaatst bij de administratie. De afleverende school draagt zorg voor volledige informatie, inclusief vermelding van noodzakelijke aanvullende begeleiding en eventuele zorgindicatie. Aan het einde van het schooljaar wordt gekeken of er plaats is in de betreffende klas. Vervolgens vinden er met de afdelingsleider en eventueel de zorgcoördinator gesprekken plaats over de motivatie van de overstappende leerling. Als er geen plaats is - of als we de overstappende leerling niet kunnen begeleiden - worden de ouders en de leerling daarvan op de hoogte gesteld.

4.3.Leerwegondersteuning

Op het Spinoza Lyceum is er geen sprake van leerwegondersteuning.

5. Organisatie van de ondersteuning

Het stroomschema zorgstructuur Spinozalyceum (zie bijlage) is opgedeeld in twee gebieden. Links is het gebied van de eerstelijns ondersteuning en rechts het gebied van de tweede- en derdelijns ondersteuning. De eerstelijns ondersteuning is ondersteuning beschikbaar voor alle leerlingen. De 2e en 3e lijns ondersteuning is voor de leerlingen die extra aandacht nodig hebben.

5.1. Eerstelijns ondersteuning

De mentor staat centraal in de organisatie van de eerstelijns ondersteuning. Om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van een leerling, heeft de mentor de taak informatie te verzamelen bij de leerling zelf, collega's, ouders en afdelingsleiders. In de meeste gevallen kan de mentor de leerling op het gebied van studie en persoonlijke ontwikkeling goed begeleiden. Als de mentor een signaal opvangt van een leerling of over een probleem geïnformeerd wordt door een leerling, ouder of collega, doorloopt de mentor afhankelijk van het signaal een aantal stappen. De mentor heeft hiervoor een online stappenplan tot zijn beschikking (vermeld op school website). Daarnaast kan de mentor altijd de zorgcoördinator raadplegen. De mentor geeft studie en mentorlessen die voorzien in programma met betrekking tot leren leren, leren leven en leren denken. Dit programma voorkomt voortijdig uitval.

5.1.1. Betrokken medewerkers

Docent

De inhoudelijke rol van de docenten is gekoppeld aan het vakgebied. Vakdocenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding van de leerling op het gebied van leren en kiezen. Zij zijn direct in contact met leerlingen en daardoor in staat tijdig problemen te signaleren. Uitgangspunt in het onderwijs is dat docenten zoveel mogelijk binnen de reguliere lessen aandacht besteden aan de individuele leerbehoeften van leerlingen. Een gevarieerde inzet van didactiek is daarbij essentieel. Doen zich problemen voor, dan overlegt de docent met de leerling. Zij zoeken samen naar oplossingen. De docent overlegt met de mentor bij welke leerlingen zich problemen voordoen, welke oplossingen gevonden zijn en hoe deze oplossingen uitwerken. Indien noodzakelijk neemt de mentor contact op met de ouders. Een docent kan een leerling of een klas ook inbrengen in de teamvergadering.

Mentor

Alle leerlingen hebben in elk schooljaar een mentor. De mentoren verzorgen de begeleiding in de klas of groep en individueel. Alle mentoren hebben een ingeroosterd mentoruur. De mentor van de brugklas geeft daarnaast ook studielessen, waarin een

aantal zaken met de mentorgroep besproken worden zoals aanpak huiswerk, wennen aan de school, helpen met moeilijke vakken, inhalen van achterstanden, werken met dalton en het oplossen van problemen. Als de mentor de groep of klas overdraagt aan een nieuwe mentor, vindt een warme overdracht plaats op de eerste schooldag na de zomervakantie. Het leerlingvolgsysteem en leerlingendossier wordt hierbij als instrument gebruikt.

De mentor is altijd vakdocent dus hij/zij blijft meerdere contactmomenten per week houden. Dit is belangrijk voor de signalering van problemen. Naast de vakles en de groepsmentor lessen heeft de mentor regelmatig individuele gesprekken met de leerling. Soms blijkt hieruit (of uit een oudergesprek dat op aanvraag kan plaatsvinden, maar ook tijdens de ouderavonden), dat de leerling meer ondersteuning nodig heeft. Het kan ook zo zijn dat dit al bekend is voordat een kind bij ons op school komt. Indien noodzakelijk neemt de mentor contact op met de ouders. Een docent kan een leerling of een klas ook inbrengen in de teamvergadering.

Afdelingsleider

Eén keer in de drie weken vindt overleg plaats met de mentoren van de afdeling om activiteiten, plannen en problemen die zich voordoen in de uitvoering van het mentoraat te bespreken. Daarnaast hebben afdelingsleider en zorgcoördinatoren regelmatig overleg over de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Decaan

De decaan begeleidt de leerlingen op het gebied van keuzes in de schoolloopbaan. Activiteiten op

het gebied van loopbaanoriëntatie en -begeleiding worden hier voorbereid en uitgevoerd.

De decaan

doet dit in overleg met docenten en mentoren. Het betreft hier profielkeuzes, stagebegeleiding, verandering van schoolkeuze en keuze voor vervolgopleiding. De decaan kan door leerlingen en ouders geraadpleegd worden voor schoolloopbaanvragen. Ook de begeleiding van leerlingen die de school vroegtijdig verlaten, wordt door hen in nauw overleg met de afdelingsleider verzorgd.

Veiligheidscoördinator

De veiligheidscoördinator is verantwoordelijk voor veiligheidszaken in de school. De veiligheidscoördinator is de eerste die laatkomers binnenkrijgt. Zaken betreffende veiligheid van leerlingen en personeel worden door hem opgepakt. Hij monitort de handhaving van de veiligheid in de school. Nieuwe initiatieven worden zo nodig op zijn aangeven genomen. Regulier overlegt de veiligheidscoördinator met de schoolleiding over de gang van zaken. Extern vindt overleg met de buurtregisseur plaats.

Leerlingcoördinator

De leerlingcoördinator ondersteunt de mentoren en afdelingsleiders op het gebied van leerlingzaken. Gedurende de dag gebeurt er van alles op school en in de eerste plaats is de mentor het aanspreekpunt voor de leerlingen. Mentoren zijn ook vakdocenten en dus niet altijd direct beschikbaar. Bij incidenten kan de leerling rekenen op de leerlingcoördinator. De leerlingcoördinator brengt de situatie in kaart en heeft daarna een pedagogische gesprek met de leerling. Vervolgens brengt de leerlingcoördinator verslag uit en geeft advies aan mentor(en) en afdelingsleider(s), die op hun beurt bepalen of er verdere consequenties of acties nodig zijn.

Leerlingcoaches

De coaches zijn verbonden aan de plusklas en de huiswerk-plusklas . Zij zijn dagelijks aanwezig voor begeleiding op het gebied van planning, organisatie en sociaal-emotionele ondersteuning voor leerlingen die hiervoor worden aangemeld door de zorgcoördinator. De coaches worden ondersteund door oud-leerlingen en bovenbouw-leerlingen om ook vakinhoudelijke de leerlingen te ondersteunen. Mentoren en en leerlingen kunnen leerlingen aanmelden voor de huiswerkklas. De aanmelding voor de plusklas geschiedt via de zorgcoördinator.

Conciërges

Dagelijks zijn er vier conciërges aanwezig in de school die een signalerende functie hebben. De conciërge is vaak de eerste die ouders of een zieke leerling opvangt. Daarnaast is deze onderwijsondersteuner in veel gevallen de achterwacht voor de leerlingen op die uit de les gestuurd worden. De conciërges hebben een belangrijke taak in het waarborgen van de rust in de school.

Vertrouwenspersoon

Leerlingen kunnen zich in geval van klachten betreffende intimidatie, discriminatie en agressie wenden tot de vertrouwenspersoon. Ieder schooljaar worden leerlingen en medewerkers door hen geïnformeerd over de activiteiten die de vertrouwenspersoon verricht. Er is een jaarlijkse evaluatie met de rector.

5.1.2. Handelingsgericht werken en groepsplannen

Voor alle leerlingen die extra aandacht nodig hebben geldt: we signaleren de zorgbehoefte, stellen vast welke extra zorg of middelen nodig zijn om de schoolcarrière van de leerling zo goed mogelijk te laten plaatsvinden, we stellen het handelingsplan of groepsplan vast en we communiceren de in het plan vastgestelde adviezen met de docenten die lesgeven aan de betreffende leerling. Uitgangspunt daarbij is:

handelingsgericht werken. Bij een plan worden de leerling, ouders en betreffende docenten op de hoogte gesteld. In het handelingsplan wordt altijd een evaluatiemoment gepland. Het handelingsplan kan waar nodig worden bijgesteld. Indien de mentor ondersteuning nodig heeft in het maken van een handelingsplan kan deze altijd advies vragen bij de zorgcoördinator en de begeleider passend onderwijs.

5.1.3. Intern overleg

De mentor kan in een teamvergadering leerlingen inbrengen en deze bespreken met een groot deel van de docenten van deze leerling. Teamvergaderingen worden 15 keer per jaar georganiseerd. Naast de teamvergadering wordt er ook 4 keer per jaar een rapportbespreking georganiseerd. Naar aanleiding van deze overleggen kunnen door de mentor individuele of groepshandelingsplannen worden gemaakt.

5.1.4. Contact met ouders

Mentoren onderhouden in eerste instantie het contact met ouders. Dit gebeurt tijdens ouderavonden en individuele gesprekken die zowel de ouders als de mentor kunnen aanvragen.

In de regel is er contact met de ouders op de volgende manier:

- de schoolgids,
- de jaarkalender voor ouders en leerlingen,
- Digitale Omgeving Ouders,
- Digitale Omgeving Leerlingen,
- de website
- de gerichte mailing naar individuele ouders, of ouders van klassen en jaarlagen,
- De Ouderraad en de oudergeleding van de MR.

Daarnaast organiseert het Spinoza Lyceum

- Een kennismakingsavond met de mentor in september/oktober,
- Thema-avonden voor ouders over actuele onderwerpen (tweemaal per jaar) in samenwerking met de ouderraad,
- Oudergesprekken met docenten (na rapport 1, 2 en 3),
- Voorlichtingsavonden voor ouders van examenleerlingen,
- Voorlichtingsavonden over profiel- en beroepskeuze,
- Voorlichtingsavonden over de buitenlandse reizen en uitwisselingen.

5.1.5. Leerlingvolgsysteem

Op het Spinoza Lyceum vindt alle registratie plaats in magister. In magister staan alle gegevens van de leerling, de voortgang en een beschrijving van de gesprekken die gevoerd zijn met diverse betrokkenen. Leerlingen hebben toegang tot magister en kunnen inlogcodes naar eigen inzicht delen met ouders/verzorgers.

5.1.6. Preventieve aanpak van schoolverzuim

Elke ochtend staat er een lid van de schoolleiding en de leerlingcoördinator bij de ingang om de leerlingen te ontvangen. Leerlingen die te laat komen worden daarop aangesproken en verwezen naar de verzuimcoördinator. Daarnaast meldt elke docent de leerlingen present die op school zijn. Zo kan er per uur bekeken worden of er sprake is van al dan niet geoorloofde absentie. Als een leerling drie keer ongeoorloofd absent is volgt er een waarschuwing naar huis en een gesprek met de mentor. Dit herhaalt zich bij zes en negen keer. Dan volgt ook een melding bij leerplicht die ook oproept voor een gesprek met ouders en leerling. Dit geldt voor zowel verzuim als te laat komen. De leerplichtambtenaar komt ook naar school om samen met de zorgcoördinator en mentor het gesprek te voeren als er sprake is van meervoudige problematiek.

5.2. Tweede en derdelijns ondersteuning

5.2.1. Doorgeleiding van eerste naar tweede en derde lijn

Als een mentor ervaart dat een bepaalde situatie of een probleem bij een leerling zijn expertise te boven gaat, meldt hij de leerling aan bij de zorgcoördinator. Wanneer de zorgcoördinator vermoedt dat de casus verder gaat dan het eerstelijns gebied, wordt er een gesprek gepland met de leerling, ouders, mentor en zorgcoördinator en de afdelingsleider. In samenspraak met de betrokkenen kan er worden besloten om extra ondersteuning in te zetten in de tweede of derde lijn. Tijdens het gesprek wordt er een plan opgesteld. Zolang de leerling ondersteuning krijgt vanuit tweede of derdelijns gebied zal er altijd worden geëvalueerd met de betrokkenen en wordt het plan bijgesteld. Wanneer het ondersteuningstraject is afgesloten valt de leerling weer volledig binnen het eerstelijns gebied van de mentor. Een ondersteuningstraject kan ook worden afgerond doordat een leerling de school verlaat.

5.2.2. Opstelling van ontwikkelingsperspectief plannen

Het Spinoza Lyceum werkt handelingsgericht. Wanneer een mentor signaleert dat er extra ondersteuning nodig is, wordt er gestart met een handelingsplan / ontwikkelingsperspectief (OPP). Dit wordt gemaakt door de mentor in samenwerking met de zorgcoördinator. Bij een individueel handelingsplan of een groepsplan worden de leerling, de ouders en de betreffende docenten op de hoogte gesteld van het plan. In het

handelingsplan wordt een evaluatiemoment gepland. Het handelingsplan kan waar nodig worden bijgesteld.

5.2.3. Betrokken medewerkers

Zorgcoördinator

Zorgcoördinatoren zijn verantwoordelijk voor de organisatie en inrichting van zorgactiviteiten. Leerlingen worden via de vakdocent naar de mentor doorverwezen, die vervolgens doorverwijst naar de zorgcoördinatoren. Wekelijks overleggen de zorgcoördinatoren over de aangemelde leerlingen van de mentoren. De zorgcoördinatoren coördineren het planmatig handelen in de 2e lijn en tijdige doorgeleiding naar 3e lijn. De zorgcoördinatoren registreren en koppelen handelingsadviezen terug naar leerling, ouders, mentor en eventuele andere betrokkenen uit de 1e lijn terug.

Daarnaast heeft de zorgcoördinator een sturende functie in de begeleiding van het proces van uitvoering van leerlingbegeleiding en zorg. Hij/zij draagt zorg voor de beleidsvoorbereiding en geeft als eindverantwoordelijke sturing aan het proces van uitvoering. Regelmatig vindt een overleg met de afdelingsleiders en rector plaats om de ontwikkelingen op dit terrein te evalueren en nieuwe afspraken voor vervolgvacaties te maken.

Begeleider Passend Onderwijs

De BPO (Begeleider Passend Onderwijs) begeleidt leerlingen, individueel of in een groep, individuele docenten en docententeams. Het gaat hierbij om begeleiding van leerlingen die ondersteuning nodig hebben op het gebied van gedrag, studievaardigheden en het omgaan met beperkingen. De BPO geeft handelingsadviezen aan docenten zodat ze de leerling zo goed mogelijk kunnen begeleiden in de klas. De BPO kan op maat workshops en presentaties aanbieden die over zorg- en/of onderwijs gerelateerde onderwerpen gaan. Daarnaast kan de BPO het Expertise Centrum inschakelen. Ook begeleidt de BPO leerlingen die voor extra ondersteuning met betrekking tot het aanleren van studievaardigheden in aanmerking komen. De leerlingen worden na aanmelding opgeroepen voor een intakegesprek en kunnen gedurende 8 tot 9 weken begeleid worden bij het maken van het huiswerk, leren-leren het plannen en organiseren van het schoolwerk en bij concentratie-/motivatieproblemen. Tijdens de begeleidingsperiode onderhoudt de BPO contact met de mentor en koppelt de voortgang/ontwikkeling terug aan de mentor en zorgcoördinator. De leerlingen worden in een groep van maximaal 10 leerlingen begeleid.

Ouder Kind Adviseur

De Ouder Kind Adviseur (OKA) is verbonden aan het Ouder Kind team van de gemeente Amsterdam en is beschikbaar om eventueel op de school aanvullende hulp te bieden aan leerlingen die dit nodig hebben. Gesprekken kunnen ook thuis/online of op andere locatie plaatsvinden. Aanmelding voor OKA geschiedt altijd vanuit de ouders of de leerling zelf. De school heeft alleen een adviserende rol als het gaat om aanmelding naar een ouder kind adviseur. De OKA concentreert zich vooral op situaties waarin sprake is van psychosociale problematiek bij de leerling of het gezin. Hij/zij beschikt over inzicht in de factoren die bepalend zijn voor het ontstaan van dergelijke problemen, zoals die m.b.t. opvoeden en opgroeien, beschikt over vaardigheden in het signaleren en analyseren van die problemen, heeft kennis van hulpverleningsmethoden en -technieken, beschikt over methodische vaardigheden in het werken met probleemleerlingen en (multi)probleemgezinnen, heeft inzicht in taakstelling, organisatie en werkwijze van de onderwijsinstelling, de zorgstructuur en de sociale kaart in de regio en kent het voorbereidingstraject voor een verwijzing naar jeugdbescherming. De OKA kan verschillende vormen van begeleiding aanbieden: een korte of een lange gespreksmodule met de betreffende leerling, een gespreksmodule met de ouders en trainingen (naar gelang de behoefte van de school kan dat zijn sociale vaardigheden, zelfcontrole en faalangstreductietraining). Indien doorverwijzing naar externe instanties nodig is, helpt de OKA bij het leggen van contact.

Jeugdarts

De school kijkt per leerling of er sprake is van langdurig of frequent ziekteverzuim én om in overleg met leerling en ouders te bepalen of advies van de jeugdarts wenselijk is. Bij overschrijding van de verzuimcriteria (vanaf 7e aaneengesloten schooldag of vanaf 4e ziekmelding in 12 schoolweken) neemt de school het initiatief voor een gesprek met betrokken leerling en ouders over het ziekteverzuim. In dit gesprek wordt het ziekteverzuim en de schoolvoortgang besproken en wordt gezamenlijk gezocht naar oplossingen. Voor verdere uitleg ten aanzien van de procedure rond ziekte en verzuim verwijzen we naar het verzuimprotocol.

Leerplichtambtenaar

De Leerplichtambtenaar wordt via de administratie, afdelingsleider of zorgcoördinator op de hoogte gebracht wanneer er sprake is van ongeoorloofd verzuim of zorgwekkende afwezigheid van leerlingen. De school hanteert hierin een procedure (verzuimprotocol) om te voorkomen dat leerlingen uitvallen. In overleg met de school worden leerling en ouders door de leerplichtambtenaar op de hoogte gesteld van de regels in de leerplichtwet en van de consequenties van het ongeoorloofd verzuim (sancties). Regulier

overlegt de leerplichtambtenaar met de zorgcoördinatoren over alle leerlingen die vanwege verzuim aandacht nodig hebben. In overleg met elkaar worden concrete acties uitgezet en geëvalueerd.

De buurtregisseur

De Buurtregisseur wordt direct door de veiligheidscoördinator in overleg de rector op de hoogte gesteld van incidenten die verband houden met wettige overtredingen zoals diefstal, lichamelijk geweld etc. De buurtregisseur heeft een aantal keer per jaar overleg met de rector en de veiligheidscoördinator aangaande veiligheidskwesties. Incidenten met leerlingen van de afgelopen periode worden met hem/haar besproken en mogelijke vervolgacties worden uitgezet.

5.2.4. Intern overleg

Driewekelijks vindt er intern overleg plaats tussen de BPO, de coaches en de zorgcoördinatoren. Daarnaast vindt er elke drie weken overleg plaats tussen de zorgcoördinatoren en de afdelingsleider. Elke week bespreken de zorgcoördinatoren samen met de coaches de leerlingen die zijn aangemeld voor de Plusklas. De coaches stemmen onderling ook wekelijks af. Extern overleg met de leerplichtambtenaar, de jeugdarts en de oka's gebeurt op oproepbasis. Soms is de interne zorgstructuur van de school ontoereikend om de problemen van de leerling op te lossen. In zulke gevallen kan de school - in overleg met de ouders - een groot overleg inplannen met de betrokkenen. Het groot overleg bestaat uit de leerling, de ouders, de mentor en de zorgcoördinator. Vaak sluiten één of meer van de volgende partijen aan: afdelingsleider, leerplichtambtenaar, de jeugdarts, ouder- en kindadviseur, begeleider Passend Onderwijs en specialistische jeugdhulpverlening. In dit overleg wordt de situatie en hulpvraag van de leerling besproken, doelen gesteld, afspraken gemaakt en een evaluatiemoment gepland tot het gewenste effect behaald is. Indien doelen niet behaald worden na verschillende en langdurige interventies kan er worden doorverwijzen naar een bovenschoolse voorziening of naar ander onderwijs.

5.2.5. Contact met ouders

Indien er 2e of 3e lijns ondersteuning is ingezet is er altijd contact met ouders over het proces. De afspraken die worden gemaakt worden gecommuniceerd met ouders en er zal altijd een evaluatie datum gepland worden tot de gewenste doelen zijn behaald.

5.2.6. Inzet van expertise in en buiten school

Het Spinoza Lyceum maakt gebruik van de volgende bovenschoolse voorziening:

TOP

Het Toptraject is voor leerlingen van twaalf tot achttien jaar van reguliere scholen in Amsterdam, die door omstandigheden niet goed kunnen functioneren op hun school. Hierdoor dreigen ze vroegtijdig uit te vallen. Bij deze leerlingen speelt vaak één of meer problemen op het gebied van werkhouding, motivatie, externaliserend of internaliserend probleemgedrag, problemen thuis of in de vrije tijd, of onduidelijkheid over welk vervolgtraject voor de leerling haalbaar of wenselijk is. Deze leerlingen kunnen naar verwachting met goede diagnostiek en intensieve begeleiding wel hun onderwijs carrière binnen het regulier onderwijs voortzetten. De leerling maakt binnen het regulier onderwijs zijn of haar schoolloopbaan af, liefst op de school van herkomst. Indien nodig volgt de leerling partime het onderwijsprogramma in de Topklas. Niet iedere leerling met een Toptraject maakt gebruik van de Topklas. Aanmelding voor een Toptraject vindt plaats via de zorgcoördinator die een verzoek indient bij het Samenwerkingsverband.